

технологічні компоненти процесу навчання, та визначити ті, які б дозволили ефективно реагувати в умовах мінливого середовища та забезпечувати сталий розвиток.

Інформаційні джерела:

1. О. І. Бондарчук, «Спецкурс-тренінг особистісного розвитку керівників освітніх організацій у контексті організаційного розвитку», Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України / ред. кол.: С. Д. Максименко (голов. ред.) [та ін.]. Київ, Україна: А.С.К., т. 1: Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія; С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, Ред.; вип. 32, с. 213–218, 2011.

УДК [37.011.3-052:330]:378.4.046(043.5)

І.М. Козубцов, д-р. пед. наук, канд. техн. наук (*БІТІ, Київ*)

ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ НА ЗАСАДАХ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Постановка проблеми. Проблема якісної професійної підготовки фахівців з управління та адміністрування істотно проявилася з настанням епохи «інформаційного суспільства» потребує зміни ролі і місце освіти. На думку О. Пометун: «...наприкінці ХХ ст. почали відбуватись докорінні зміни в парадигмі й методології освіти, передумови й окремі елементи яких склалися протягом усього століття. Колишня парадигма, що відбивала інтереси та сутність індустріального суспільства, детермінованого пізнання й однозначності оцінок, поступово замінюється методологією інформаційного суспільства, плюралістичного пізнання й імовірності оцінки» [1 с. 16]. До того ж «...постіндустріальне суспільство, на відміну від індустріального кінця ХІХ – середини ХХ століть, значно більше зацікавлене в тому, щоб його громадяни були спроможні активно діяти, приймати рішення, гнучко адаптуватися до умов життя, що постійно змінюється» [2].

Виконання цих завдань потребує розвитку особистісних якостей і творчих здібностей особливо це стосується студентів-фахівців з управління та адміністрування, їх умінь самостійно здобувати нові знання та розв'язувати проблеми, орієнтуватися у житті суспільства [3]. Виконання цих завдань є однією з умов підготовки якісних

фахівців з управління та адміністрування спроможних до культури якісного кадрового менеджменту.

Аналіз останніх наукових досліджень. Результат аналізу наукових праць з обраної тематики теоретичні та методичні засади формування професіоналізму, професійної культури, професійної майстерності і, власне, професійної компетентності викладачів ВНЗ розкриваються в працях В. Андрущенко, А. Барабанщикова, В. Бондаря, Н. Гузій, О. Гури, О. Дубасенюк, З. Єсаревої, І. Зязюна, В. Кременя, В. Кузовльова, Н. Кузьміної, В. Лозової, В. Лугового, В. Олійника, І. Підласого, Н. Протасової, В. Семиченко, С. Сисоєвої, В. Сластьоніна та ін., можемо констатувати, що незважаючи на велику кількість наукових праць щодо визначення професіоналізації, професійної компетентності, тощо, питання формування професійної компетентності фахівців сфери управління та адміністрування на засадах методологічної культури на сьогоднішній день є недостатньо дослідженим, що й зумовило наш вибір напрямі наукового дослідження.

Тому метою доповіді є обґрунтування наукової розробки основ формування професійної компетентності фахівців з управління та адміністрування на засадах методологічної культури.

Результат дослідження. Об'єктивна реальність змушує звернути особливу увагу на професійну підготовку фахівців з управління та адміністрування у частині формування професій компетентності у середовищі методологічної культури.

Професійна діяльність фахівців з управління та адміністрування описується професійною методологією, яку опановують будучи студентами. Що собою являє професійна методологія? Для цього потрібно розібратися зі складовою поняття «Методологія» яка на сьогоднішній час є феноменом з точки зору її трактування.

Для детерміноване розуміння поняття скористаємося означенням А.М. Новикова [4 с. 20], «Методологія» – це вчення про організацію діяльності.

Отже, під професійною методологією фахівців з управління та адміністрування доречно розуміти як вчення про організацію діяльності в їх професійній сфері визначеного об'єкту та предмету діяльності.

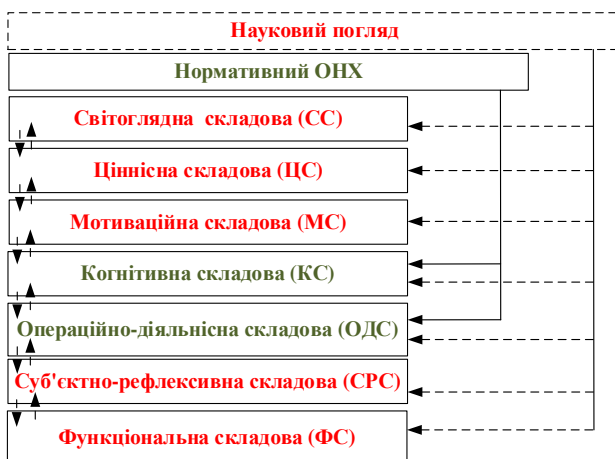
Не викликає сумніву, що отримати якісний результат професійної діяльності неможливо від персональної майстерності індивідуального дбайливого ставлення фахівця до об'єкту та предмету діяльності в межах визначених законодавства та формальних і не формальних традицій. Тому підготовка студентів – майбутніх фахівців

з управління та адміністрування вочевидь має здійснюватися в професійному культурному середовищі.

Тільки тоді можна бути впевненими, що процес формування професійної компетентності фахівців відбувається в нерозривній єдності методологічної культури в сфері управління та адміністрування.

Відповідно ідеалізований суб'єктний компонент методологічної культури фахівців з управління та адміністрування (професійна компетентність) можна подати наступною структурою (рис. 1).

Отже, виходячи з вище розглянутого логічно виникає запитання: яким чином і за допомогою якої педагогічної системи можна реалізувати формування професійної компетентності фахівців з управління та адміністрування на засадах методологічної культури.

Рис. 1. Складові ідеалізованого суб'єктного компоненту носія методологічної культури фахівців сфери управління та адміністрування

Зміст навчання має бути вибудований таким чином, щоб студенти опанували вчення про організацію професійної діяльності у сфері управління та адміністрування.

Реалізація змісту навчання покладається на науково-педагогічний працівників кафедр з посиленням нахилом на науково-методичним супроводження. Саме ця категорія учасників освітнього процесу є фундаментальною основою у формуванні професійної компетентності фахівців з управління та адміністрування на засадах

методологічної культури в межах визначених законодавства та формальних і не формальних традицій.

Інформаційні джерела:

1. Пометун О.І. Теорія та практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи : монографія. К.: К.І.С., 2004. С. 16–25.

2. Полат Е.С., Бухаркіна М.Ю., Моисеева М.В., Петров А.Е. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. М.: Академия. 2005. 272 с.

3. Драч І.І. Компетентнісний підхід як засіб модернізації змісту вищої освіти. Проблеми освіти: наук.-метод. зб. 2009. Вип. 58. Ч. І. С. 176–180.

4. Новиков А.М., Новиков Д.А. Методология. М.: СИН-ТЕГ, 2007. 668 с.

УДК 005.35

А.С. Крутова, д-р екон. наук, проф. (*УППА, Харків*)

О.О. Нестеренко, д-р екон. наук, проф. (*ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харків*)

ОСОБЛИВОСТІ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ «ЯКІСНА ОСВІТА» В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Вища освіта є визначальним фактором розвитку людського капіталу країни. Російська агресія внесла глобальні корективи в діяльність закладів вищої освіти і життя українського студентства. Від початку повномасштабного вторгнення було суттєво пошкоджено більше 120 закладів вищої освіти, 16 повністю зруйновано, окремі ЗВО дотепер залишаються на тимчасово окупованій території. Багато освітян та студентів втратили доступ до свого місця роботи та навчання (виїхали або знаходяться в окупації). Існує ризик втрати цих людей для системи вищої освіти України [1]. Всі ці виклики вимагають термінового генерування управлінських функцій та рішень в системі забезпечення якості вищої освіти з боку освітніх управлінців, науковців і педагогів.

В 2021 р. Україна посіла 36 місце в рейтингу серед 165 країн світу за індексом сталого розвитку, прогрес країни було відзначено у досягненні десяти з 17 цілей, які визначають сталий розвиток країни в економічній, соціальній та екологічній сферах. В умовах воєнного часу та післявоєнного відновлення нашої держави досягнення цілі сталого розвитку 4 «якісна освіта» є однією з головних для забезпечення